

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A mexikói szabad csendőr csapat.

Most, hogy a napilapok hasábjait irnak a mexikói belső forrongásról és az északamerikai mozgósításról talán illoszerű és nem érdektelen az ottani igazán sajátos csendőrségi viszonyokról egyet s mást elmondanunk.

A csendőrségi közbiztonsági szolgálatot voltaképen teljesítő vidéki rendőröket Mexikóban „Rurales»-eknek nevezik s Porfirio Diaz elnök elvitázhatatlan érdeme, hogy ezt a kitünő testületet szervezte.

Mindenki tudta, hogy Diaz tulajdonképen vakmerő merényletet követ el a közbiztonság ellen, a mikor 1875-ben telvér „banditák»-ból egy úgynevezett csendőr szabadcsapatot szervezett, a melynek rendszeres kiképzését több, igen ügyes és bátor városi sergenter (örmsesterre) bízta.

A haljósolatok mindazonáltal nem váltak be, mert a szervezés minden várákozáson felül jól sikerült s a zabolálatlan banditák kitünő, merész és igen eredményesen működő csendőrökké váltak, úgyannyira, hogy ezt az irreguláris csapatot — igaz, hogy inkább tréfából — az „elite» csapatok közé sorolják Mexikóban.

A néhni Rinaldo Rinaldini és Moor Károlyoknál élénk tetszésre talált a szabadbani portyázó szolgálat és aránylag rövid idő alatt sikerült is nekik Mexikóban az annyira elterjedt rablógarázdálkodásokat ha nem is végképen kiirtani, de legalább is a lehetőségig korlátozni.

Igaz, hogy Porfirio Diaz elnök elönte sok kedvezményt volt kénytelen biztosítani ezeknek a banditákból átvédelt csendőröknek — a kik ma már nyugdíjképes alkalmasítottai az államnak — csakhogy egyáltalában szolgálatot vállaljanak és sok olyan kedvezményt élveznek, a miket hasonlítású állami tisztviselők nem kapnak; ezek a kedvezmények nemesak a tisztes kérdésére vonatkoznak, hanem kiterjednek a lakás és öltözeti viszonyokra is.

A mai mexikói csendőr csapat határozottan kitünően van kiképezve és annyira független, hogy közvetlenül a központi kormánynak van alárendelve.

A „Rurales»-ek úgyszólván korlátlan és szabad életmódot folytatva, az amúgy is lazán összeállított szabályokat nem igen respektálják s a kormánynak csak rondkívül fontos események előfordultával tesznek jelentést. Náluk egy-két erőszakos haláleset nem számít; legalább egy formális kis ütközetnek kell kifejlődni, persze megfelelő szimu halottakkal és sebesültekkel a harcstéren, hogy jelentést tegyenek a kormánynak.

Az ily eseteket azonban a kormány igen szigoruan kezeli és bírálja el, ami által eléri egyrészt azt, hogy a lakosságot megnyugtatja s különösen a lakosság turbulens elemeinek nem ad alkalmat békétlenkedésre, másrészt ezen szigorú eljárásával pórázon tartja szabad csendőreit is, a kik különben ily véres razziák alkalmával nem riadnak vissza — régi mesterségük szerint — az áldozatok kiszákmányolásától sem.

Színre és szabásra nézve egyöntetű egyenruha a mexikói csendőrök előtt ismeretlen fogalom; ki-ki olyat visel, a milyen izlésének leginkább megfelel. Legtöbbje azonban festői szép, gazdagon díszített ruhát hord, a mely igen csinosan és guallérosan van tartva, úgy hogy majdnem szépnek és harmonikusnak mondható külsőt kölcsönöz viselőinek.

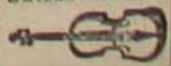
Az „egyenruházati» általában kívül a csendőrök még elég szép lakkért és fegyvertalányt is kapnak, úgy hogy állatinosságban — öltekinve igen veszélyes foglalkozásuktól — irigyléreméltó és szabad életmódot folytatnak.

Az elég nagyszámu gyalogcsendőrön kívül van néhány száz lovascsendőr is Mexikóban. Ezek rendszerint a testület krémjét képezik s családfájuk is van, a melynek a tetején ott díszleg az „öcs», valamely hírhedt rablóvezér alakjában.

A mexikói csendőr elszánt, a vakmerőségig bátor, leleményes és kitartó. Gyakran hihetetlen munkát fejtene ki a gonosztevők üldözésekor és fáradságot nem ismerve heteken át képesek ezeket a legtávolabbi pusztákra vagy hegységek közé nyomon követni s nem nyugoznak meg addig, a mig siker nem koronázza fáradságukat.

Egy dolog bántja azonban a mexikói csendőröket, az hogy nem nőülhetnek. Foglalkozásuk az ottani viszonyok között annyira veszélyes, hogy majdnem kivétel nélkül erőszakos módon és jóval hamaribb halnak meg, mint a más foglalkozásuk. Ezenkívül azt is észlelték,

Első magyar vill. erőberend. hangsz. r-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Oszlák és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőháza-utca 2. Ajanja saját gyárában készült összes vonós és fúvó hangszereit és alkészleteket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása elsősorban eszközöltetnek. Arjegyék minden hangszerről külön kifizetik. Magyarországon legnagyobb vonós és fúvó hangszerek gyára.

hogy a nős csendőr, a ki övéire gondol, érzelmesebbé, lágyabbá válik s így rablőüldözésnél, a mikor ő maga is könnyen haraphat fűbe, kevésbé vehetik hasznát. Ezek az okok indították a mexikói kormányt arra, hogy csendőrségénél a cölibatust behozza. l. l.

Egy országos csavargó történetéből.

K. Nagy Sándor kir. ítélőtáblai bírótól. (Vége.)

Sokkal érdekesebb ennél a Pető Imre vallomása, a ki a következőket mondta: „Előbb azt mondta, hogy ő Kis Bálint, ki még 1848-ban lett katona. Én mondtam neki, hogy nem az, mert Kis Bálint veres szeplős, ember volt. Erre ő azt mondta, hogy „változik az ember bosszn idő alatt. A feleségemnek azt is mondtam, hogy ez Pető Gáspárhoz hasonlít. Másnap már azt mondta, hogy ő Pető Gáspár. (Mert a Kis Bálint rokoni nem akarták elismerni.) Ekkor, miután gyermekkorunkból oly sok dolgot tudott elbeszélni, a mi valóban megtörtént és miután alakja és járása csakugyan olyan volt, mint a Pető Gáspáré, én is majd elhittem, hogy ő csakugyan Pető Gáspár s mondtam neki, hogy „ha te Pető Gáspár vagy, miért mondtad, hogy Kis Bálint vagy?“. Erre ő azt felelte, hogy „azért, hogy majd eljönnek szülői vagy testvérei és majd megismerik, hogy ő Pető Gáspár.“

És az öreg Pető Gáspár (a ki akkor 70 éves volt) és neje, Oláh Rebeka, csakugyan elismerték őt fiuknak. És már midőn a Kis Bálint név basznalatiért, mint gyanus egyén, Bojt községbáznánál őrizet alatt állott, — a mint Pető Imre vallotta — ételt, italt küldöttek neki.

Nem is esoda, hogy felismerték benne regen eltűnt fiukat, midőn Fekete Sándor is így vallott: „Nekem Pető Gáspár játszótársam volt s ennek, bár termete és járása hasonlított hozzá, de arca más volt.“

Lakatos Mihály tanu volt talán az első, a ki alaposan gyanuskodott a csalóra: „Nekem — mondja — sógorom volt Pető Gáspár, minden nap láttam őt, ő felismer engem, ba az s én is őt. Mikor aztán elebem vezették es megkérdezték tőle, hogy ismeri-e ezen embert? (t. i. engem) azt felelte: „Hogyne ismerném, hiszen ez Pető János“. Tehát nem ismert meg...“

És a híres család beült az öreg Pető Gáspár vagyosnába s teljes szabadsággal gazdálkodott abban, szabadon adott, vett s igyekezett magát kárpótolni mindazokért a nélkülözésekért, melyeket „szüleitől távol“ szenvedett.

Csakhogy állása mégis megrendült. Sokan kételkedtek azon, hogy igaz járathban levő ember volna s a háló mind jobban szorult körülötte.

1873 június 27-ikén már Nagykeréki község előjárósága mint gyanus egyént hallgatta ki, a mikor is a híres család következő vallomást tette:

„Pető Gáspár a nevem, bojti születésű, 36 éves, refor-

mátus, nőtlen, volt katona s a közelebbi időben országos csavargó voltam. Bojton születtem, hol négy évig jártam iskolába, olvasni-írni megtanultam, de már egészen elfelejtettem. 1857-ben a 32. sz. gyalogezredhez Váradra vittek, onnan Temesvárra, onnan Péterváradra; 1858 utólján Veronába menvén, 1859-ben Solferinónál sebet kaptam s mint sebesültet Grácba kórházba vittek, három hónap mulva Milanóba, hol kilencz hónapig és három napig voltam. Midőn a kórházból kijöttem, ki volt adva a parancs, hogy kinek-kinek a mint tetszik, akár Garibaldinál Olaszországban maradhat, akár buza jöhet a én Garibaldinál maradtam, ott voltam tiz évig, megjegyezvén, hogy Klapka tábornokkal 1866-ban Magyarországba be akarván törni, a porosz részre segítségül menvén, Pozsonyig jöttünk. Mindig Pető Gáspár volt a nevem. Klapkával visszamenve Olaszországba, három évig voltam még ott, hol is Milanóban, Solferinóban és Turinban tanyáztam. Turinból 1869. év tavaszán Nagy Jánossal és Kovács Józseffel azért ugrottunk el, mert ott egy kocsmárostól 100 darab aranyat elloptunk s tartottunk tőle, hogy azért főbelönek. Én Magyarországba jöttem. Erdélybe. Kiskapusra értem 1869 Szent-István után való napon, hol szolga lettem. Folyó évi február 15-ikén Kiskapusról hazafelé indultam. Telegden kiszállva, Jenőbe mentem, hol miután odaalól Sós Mihály Garibaldi-féle katona volt bajtársamtól tudtam, hogy szülői Jenőben és mily állapotban vannak, magamat Sós Mihálynak adtam ki, kik is engemet elfogadtak és felrubáztak. Nyolcz hétig voltam náluk. Piunkösd szombatján indultam Bojt felé. Keddig Váradon voltam, Püspökiben Szalai (helyesen Szoboszlai) Istvánhoz — ki Amerikából jött haza s kit Garibaldinál ismertem — mentem be. Ettől Szent-Jánosra mentem s ott felkerestem azon Fülöp József anyját, ki Amerikában maradt, de 1859-ben szintén Olaszországban volt. Nem igaz, hogy előbb fia helyett vallottam volna magamat s csak azután barátjának; fia részére átvettem egy Amerikába szóló levelet. Keresztesen Kovács Mihálynak mondtam magamat. Junius 4-en Bojtra hazamentem, ott magamat — miután tudtam, hogy Kis Bálint, volt Kossuth-katona, Észak-Amerikában lakik — annak családját felkerestem s magamat helyette kiadtam s mint Kis Bálint néhány napig, mindaddig szerepeltem, míg csendbiztos ur (Osváth Pál) által Bojton bezárattam, azonban a börtönben (t. i. a községi fogdában) Pető Gáspárné asszony által felkerestem s miután elismert fiának, másnapig úgy voltam, mintba gyermeke volnék. Most is azt mondom, hogy az vagyok...“

Igy mondta el szép sorban a híres család az ő helyongásának történetét, a miről azután később a vizsgálóbíró előtt 1873 augusztus 22-ikén ezt jelentette ki:

„Azt mondom, hogy én ma is élő bojti Pető Gáspár és Oláh Rebeka Gáspár fia vagyok. A mit Kerékiben

A legjobb órák,

legszebbek és legegyszerűbbek, a legdrágábbak, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
ArJogyzék ingyen!

mondtam, az nagyobb részben házugság, mert én csak folyó évi február 15-én bocsáttattam el az olaszországi hadseregből. Kis-Jenőtől kezdve úgy van, a mint azt ott mondtam.»

Mert az történt időközben, hogy bojti ifju Pető Gáspár rossz híreket hozott a híres csalórol, a ki akkorra már teljesen beleélte magát a gazda szerepébe az öreg Pető Gáspár és Oláh Rebeka házánál; annyira, hogy «szülőivel» még gorombáskodott is. (Épen mint az édes gyermekek szoktak.) Ez a tanu 1872 július 4-ikén a következő vallomást tette:

«A héten Váradon találkozott Körösfőre való emberekkel, kik között egy nagy barna, 42 éves ember azt beszélte, hogy a magát Bojton Pető Gáspárnak kiadott egyén Körösfőn is hat hétig tanyázott, hol magát előbb Antal Istvánnak, azután pedig Bolygó Istvánnak adta ki s mint ilyen, őt a testvérjeihez a Vaskóhon lakó szolgabíró rendelte haza, azonban a testvérek értesülve lettek, hogy ezen egyén már Kiskapuson lakott három évig s ott Czikus (helyesebben Czika) Györgynek adván ki magát, just is kapott, de azután kitudódvan a család, Kiskapusról megugrott.»

Mind veszedelmesebbé vált a helyzet a híres csalóra. Még a külügyminiszter is beleavatkozott az ügybe, a mennyiben a hatóság megkeresésére azt a választ adta, hogy: «Pető Gáspár azon (máskor tett) állítása, miszerint 1859-től február 15-ig (1873) a Turinban állomásozó volt 35. sz. gyalogezredben szolgált, alaptalan, miután az olasz kir. kormány nyilatkozata szerint nevezett egyén soha nem tartozott azon ezredhez s az ezred 1870 decz. 26-ika óta nem Turinban, hanem Aquilában van állomáson...»

Megadta neki a kegyelemdőfést az a halotti bizonyítvány, melyet a pesti helyőrségi kórház gondnoksága állított ki. Ennek tartalma a következő:

«Halotti bizonyítvány. A cs. kir. 37. sz. gyalogezred halottairól vezetett halotti anyakönyv VIII. kötet 35. lapja alapján hivatalosan bizonyítatik, hogy P. Pethő Gáspár köztítész, a nevezett ezred 16-ik századánál, magyarországi, biharmegyei bojti születésű, 23 éves, az 1859. évi június 1-én Lombardiában. Magentánál történt csatában lövési sebet kapván, 1859. évi június 5-én a majlandi (milanói) kórházban megbalt és 1859 jun. 7-én s az ottani helyőrségi kórházi káplán, Karay Barnabás által eltemettetett. Minek bizonyosságára kiadott ez a bizonyítvány. Pest, 1869. évi július 14-ikén. Reiner Zsohar m. p., a helyőrségi kórház gondnok a s. k.»

Mikor aztán ez a halotti bizonyítvány nyilvánosságra jutott, Nagykereki szolgabírója letartóztatta a híres csalót és 1873 július 14-ikén bekísértette a nagyvárad kir. ügyészséghez, annak megjegyzésével, hogy: «azon Pető Gáspárnak — kinek ő magát állítja — hiteles halotti bizonylata a szülőknél megvan.»

És a nagyvárad kir. ügyészség már július 22-ikén:

«rálnev használata, család és tolvajsággal vádolt s folyó hó 14-ikétől a törvényszék börtönében letartóztatva levő al-Pető Gáspár ügyében a vizsgálatnak megejtését indítványozta.»

Mikor aztán az így lépére került jómadarat a vizsgálóbíró 1873 augusztus 22-ikén kihallgatta, akkor is azon kezdte:

«Azt mondom, hogy én a ma is élő bojti Pető Gáspár és Oláh Rebeka fia vagyok. A mit Kerekiben mondtam (a fenti részletes vallomás), az nagyobb részben hazugság, mert én csak f. évi február 15-iken bocsáttattam el az olasz hadseregből.» (A továbbiakban — Kis-Jenőtől kezdve — mégis ugyanazokat vallotta, a miket Nagykerekiben az előjáróság előtt.)

És kihallgatták a «visszakerült fiu» által olyannyira megzaklatott öreg szülőket: öreg Pető Gáspárt és nejét, Oláh Rebekát, a kik most már restelven könnyenhitvőségüket, igyekeztek a maguk dolgának a szépítésén és 1873 nov. 8-ikán a vizsgálóbíró előtt egyértelműleg a következőleg vallottak:

«Imerem e csavargót. A f. évi nyáron Gáspár fiam helyett magát családunkba becsempészte, de tagadom, hogy fiam volna, mert arcvonásai az én fiamnak egészen mások voltak, haja gesztenyeszínű volt, míg ez fekete. Azért fogadtam fiammá, mert annyit hazudott, hogy engem is nőmet, mint szegény együgyű embereket, utoljára is egészen elesábitott s azt hittük, hogy valóban halottnak hitt fiunk érkezett haza. Tagadom, hogy fiam volna, annyival inkább, mert nyomára jöttem, miként másokat is megcsalt már úgy, mint engem. Midőn Bojtra megérkezett e csavargó, nem is hozzám jött, hanem más idegen egyénnél töltötte néhány napot. Azt csak Bojton találta ki, midőn a körülményekkel megismerkedett, hogy családunkba befurja magát...» Igy vallottak a «szülők».

És az országos csavargó még ezután is megmaradt a mellett, hogy ő Pető Gáspár. (Sőt a vele két év mulva 1875 szept. 22-ikén felvett önkéntes vallomási jegyzőkönyvbe» a vizsgálóbírónál ugyanezt mondta be: «Valódi nevem Pető Gáspár.»

De hát «addig jár a korsó a kutra, míg egyszer eltörik». Eltört a soknevű csavargónak is a szabadsága. A nagyvárad kir. törvényszék 1874. évi aug. 31-ikén «csalás és álorczásságok miatt» elítélte őt három évi börtönre s ezt az ítéletet a kir. tábla és a kir. Curia is helybenhagyta.

Nehogy azt gondolják, hogy ezzel véget ért az országos csavargó története.

Az országos csavargó mint Pető Gáspár végleg lejártszín szeropét s kitöltvén a reá kiszabott börtönbüntetést, már nem olágelett meg közönséges sikerrel, nem keresett többé apákat, anyákat és testvéreket az ország különböző részeiben, nem a csokélyebb értékű és rövidlebb kényelmet biztosító falusi hagyatéokban és vagyon-

Ha fáj a feje no tétovázszék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perces alatt a legmarkosabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ár K 1.20. — Kapható minden gyógyszerárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozánál megy. postai szállítással.

ban akart osztozni az örökösökkel, hanem országos dícsőségre vágyott. Nagy ember akart lenni, hogy a hazaszeretet és a nemzetnek egy meteorszerűleg élt és eltűnt fia iránt érzett rajongó lelkesedés gond nélkül életet biztosítsanak számára.

Olvastak valamikor a híres és majdnem szakérszámra menő kötetekből álló francia regényt: Rocambolt? No hát ez a mi országos csavargónk azt is lefőzte. Rocambol is meghalt és feltámadt, de csak mint Rocambol támadt fel, azonban a mi országos csavargónk megbalt mint Pető Gáspár és feltámadt — nem Pető Gáspár név alatt többé, hanem — mint Manasses Dániel.

A kiknek kezéhez eljutottak az 1877-ik évi hírlapok, azok olvashatták azt a nagy izgalmat, melyet Manasses Dániel keltett Erdélyben azzal a hírével, hogy a nemzet rajongott forradalmi költője, Petőfi Sándor él, ott szenved Oroszország egyik ólombányájában, mint rab, a hol sokáig együtt raboskodtak, míg neki sikerült megszöknie, de Petőfi ott maradt és ott senyed.

Ez a hír lázba hozta az egész országot. Mert hiszen az az éreken át kialakult vélemény, hogy Petőfi a segevári csatában esett el, de ez teljes hitelt érdemlő módon nincs bebizonyítva, csak az, hogy ott látták utóljára s ott tűnt el. És így nem volt lehetetlen, hogy Manasses Dániel igazat is mondhat.

És úgy ohajtotta az egész nemzetnek apraja, nagyja, hogy Manasses Dánielnek igaza legyen. És számtalan rajongó hitelt is adott Manassesnak s egymásután szöttek a terveket Petőfi kiszabadítására és hazahozatalára.

És Manasses Dániel neve villámgyorsasággal ismeretessé lett az egész országban, a palotákban, mint a kunyhókban. Az 1877-ik év nyarán erdőn-mezőn, faluban-városban mindenki csak «Petőfi fogolytársát» emlegette s irigyelte, hogy ő láthatta Petőfit és együtt szenvedhetett vele orosz zabságot. Ő pedig járt-kelt és élt Erdély egyik-másik helyén soha nem álmódott bőségben és teljes kényelemben s a legnagyobb kéjjel olvagatta a hírlapoknak róla írott közleményeit.

Azonban «az erősen felvont íjj hamar elpattan». Ez nem jutott eszébe Manasses Dánielnek s minden bámulatos eszéssége és ügyessége dacára sem gondolt arra, hogy a meteornak csak azért olyan káprázatosan fényes az útja, mert rövid ideig tart. Ő nem tudott eltűnni a kellő időben.

És a hatóság rátette a kezét, nemcsak a kezét, hanem Manasses Dánielnek kezére a vasat is. Bevitték őt a kolozsvári törvényszék fogházába.

Hadd beszéljenek erről a hivatalos iratok.

A nagyváradi kir. törvényszék elnöke 1877. évi jun. 22-ikén a következő átiratot intézte Kolozs megye alispánjához:

«A hírlapok útján értesültem, hogy bizonyos Manasses Dániel azon állítása, hogy ő Petőfi Sándorral együtt került orosz fogdába s hogy Petőfi Sándor még most

is életben van, nagy feltűnést okozott s miután később azt is olvastam, hogy Manasses Dániel alkalmasint csaló, ki többféle álnévek alatt szerepelt, nevezetesen Kiskapuson Czika György név alatt: az igazság könynyebb felderítése végett van szerencsém értesíteni, hogy itt bizonyos álnévű Pető Gáspár elítéltetvén, innen három évi börtönbüntetésének kiállása után 1876 július 14-én szabadult meg. Ezen egyén, kinek fényképe idecsatolva megküldetik, Kiskapuson Czika György álnév alatt követett el többek közt nagyobbrendű csalást s erőn gyanu forog fenn, hogy Manasses Dániellel egy és ugyanazon személy.»

Erre az átiratra Kolozs megye alispánja, Gyarmathy Miklós 1877. évi június 26-ikán következőleg válaszolt:

«A törvényszék gyanuja Manasses Dániel és Pető Gáspár azonossága iránt úgy a nevezett család előttem tett vallomása, mint a fénykép hasonlatossága által csakugyan igazolva van. Az ítéletet és fényképet át is adtam a helyi (kolozsvári) törvényszéknek, hová Manassest már korábban atkísértettem.»

Másnap, vagyis 1877 június 27-ikén már a kolozsvári törvényszék vizsgálóbírája intézett átiratot a nagyváradi kir. törvényszékhez:

«A Petőfi Sándor életben lételeméről hamis híreket terjesztő s ezáltal a hírlapok közleményei folytán ország-szerte hirhedtté lett Manasses Dániel többrendbeli családi bűntényekért ezen törvényszék által vizsgálat alatt és letartóztatva lévén, az eddig vezetett nyomozás rendjén kiderült, hogy nevezett gyanúsított: Czika György, Antal János, Pető János és Máté János álnévek alatt az ország különböző vidékein kalandozva, magát több családnál az 1818/9-iki szabadságharcban eltűnt egyének helyett mutatta be, s mint ilyen, az illető rokonoktól osztályrészeket követelt. Miután feltehető, hogy a jelenleg is álnévű Manasses Dániel nemcsak az eddig kinyomozott helyeken, de az ország még több más községeiben is megfordult és hasonló családi kísérleteket követett el: személyleírása és fényképe mellékelve azon kérelemmel küldetnek meg, hogy azokat hatósága területén, különösen a kir. járásbíróóságok székhelyén kifüggesztés által köröztetni s a lehető károsok jelentkezése esetében ezen vizsgálóbíróóságot értesíteni sziveskedjék.»

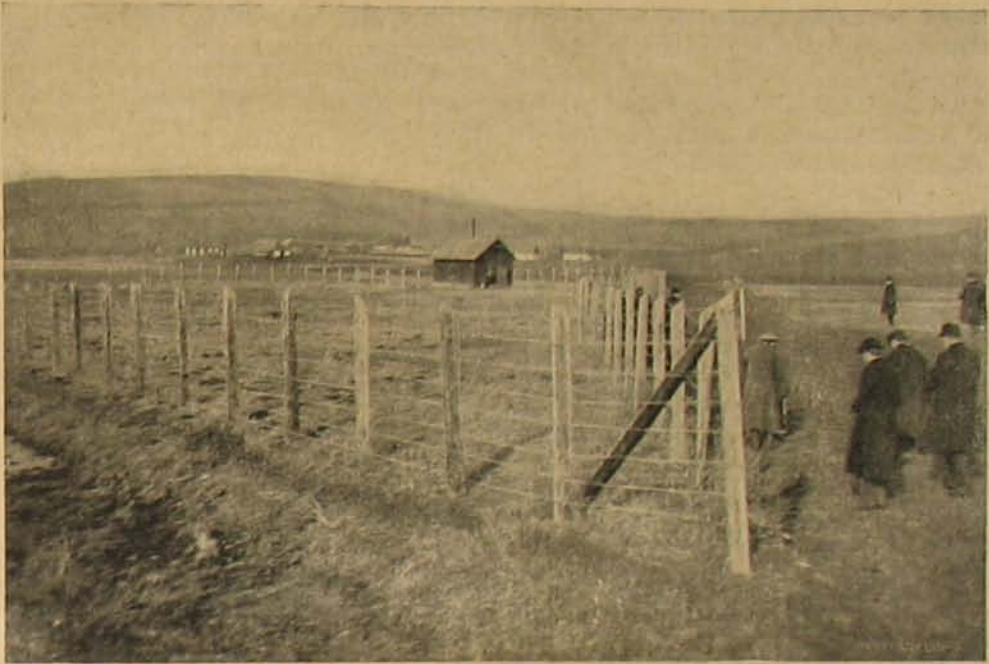
És két nap múlva a kolozsvári vizsgálóbíró új átiratot intézett a nagyváradi kir. törvényszékhez az 1877. évi június 29-ikéről:

«Kolozs megye alispánja mai napon kelt átiratával áttette ezen vizsgálóbíróósághoz a kir. törvényszéknek Pető Gáspárra vonatkozó ítéletét és az illető vállalt fényképét, melyek kötségtelenné teszitek, hogy az álnévű Pető Gáspár ugyanazonos a jelenleg családi bűntényeért ezen kir. törvényszéknél letartóztatva levő Manasses Dániellel. Miután a több tekintetben makacs tagadásban levő gyanúsított egyéniségnek kismérésére a korábbi

BUTOR

kézpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRENBREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 89—59.

BUTOR

A földgáz kútja.

A földgáz bugyborékai.

A kissármási gázkút.

vizsgálat érdekes és felvilágosító adatokat tartalmazhat: hivatalos illemmel kéretik fel a törvényszék, az idézett ítélet alapjául szolgáló összes nyomozati iratokat hivatalos használat végett ezen vizsgálóbíróasághoz átküldeni.

Az iratok átküldettek és 1878 aug. 19-ikén érkeztek vissza a nagyvárad kir. törvényszékbe.

Manassasról tehát lebulott a lepel s reá borult a börtön fekete fátyola!...

Hogy aztán mikor szabadult ki s mi történt vele azután, arra már nincsenek adataim. Vajjon más név alatt, most már nagyobb ravaszsággal, óvatosabban és állandóbb szorosságával fellépett-e valahol, vagy pedig elpusztult névtelenül? Nem tudom.

Az azonban az elmondott viselt dolgairól kétségtelen, hogy ritkán volt még hazánkban ennél nagyobb hírű országos csavargó, a kinek még sem nevét, sem születését, sem korát nem lehetett biztosan megállapítani és még sejteni sem lehetett, hogyan tudott olyan csodálatra méltóan behatolni annyi család belsejébe titkaiba.

A nyilméreg.

Mintegy 300 éve, hogy Raleigh Walter Guyana fölfedezése után többek közt a később oly híressé lett curare-méreggel ellátott nyilakat hozott magával Angliába. E mérget a délamerikai indiánok az időben általában használták; ma már annyira kiment a divatból, hogy nagyobb részök készítményét sem tudja csak az őserdőkbe vonult néhány vad törzs tagjai szokták használni. Valószínű, hogy újabb száz év alatt már egészen elenyészik a mérgezett nyil, mivel a vad indián törzsek száma folyton apad s másrészt a nyilat a legnagyobb rengetegekből is lassanként kiszorítja a puska.

A curare szilárd, fekete, nem illó anyag, fénylő töréssel. Az indiánok kis agyag edényekben hordják magokkal. Vízben és a vizes nedvekben, tehát a vérben is, továbbá a borzaszobban s más cseppfolyó testekben fölolvad, de aether és terpentinjolaj által ez oldatból a valódi mérges alkatrészt, a curarint ismét ki lehet választani s akkor az szaru-alaku tömeggé szárad, mely tömeg vízben olvasható s végtelen hosszú időn át megtartja mérges jellegét. Ugyanaz áll a curareről is s ezért a muzeumokban s magángyűjteményekben levő mérgezett nyilakkal igen óvatosan kell bánni, mert könnyen lehetnek vesze-

delmesek. Az indiánok rendszeren csak akkor készítik a curaret, midőn a vadászat vagy háború összes készletüket elfogyasztotta. E munka rendszeren nagy népünnepel s részegítő italok elfogyasztásával áll kapcsolatban. Ilyenkor az egész törzs részeg. Némely törzseknek azonban a méreg keverése és készítése a bálványpapok titka s ilyenkor mindig szertartásosan és titokteljes ünnepek mellett történik.

Ismeretes dolog, hogy a curare növényméreg s a «strychnos» nevű kúszó növény különböző fajából készítik. Ha e növény egy ágát megmetszik, nagymennyiségű fehér tejnedv ömlik ki a vágott seben. A galyakat szétvágják, 48 óráig vízben tartják, a vizet azután leszűrik, lassan elgőzöltetik s a maradékot apró agyagedényekbe téve szétosztják a törzs egyes tagjai közt. Az edényekben szárad meg a méreg s úgy kenik be vele a nyilak hegyeit.

A méreg minden esetben halálos, ha vérbe megy át. Leggyorsabban pusztulnak el tőle a rovarak, a kisebbek jó formán egy pillanat alatt. Az emlős állatoknál a halál 5–20 perccel következik be a megsebzés után; az állat lefekszik, mintha aludni akarna, de zemei nyitva maradnak. A test részei általában merevednek, a merevség tovább terjed s a szívre és tüdőre érve halál következik be. A halált nem előzi meg rángatózás, az állat nem kap görcsöket, nem kiabál, sőt tekintete sem aggódó, így tehát valószínű, hogy a méreg nagy fájdalmat nem okoz. Az ily mérggel elejtett állatokat bátran meg lehet enni, mert a méreg csak akkor veszélyes, ha a vérbe jut s közvetlenül azzal elegyül.

A curaret különösen az Amazon és Orinoco partjain lakó indiánok használják, mint nyil-mérget, Guyana, Venezuela és Brazília országában. Dél-Amerika más részeiben másnemű növénymérgek vannak, sőt Kolumbiában Dél-Amerika északnyugati részében, a Magdalena folyó környékén, békamérget is használnak a vadászatra. A mi békáink és békákhoz hasonló állataink nem mérgesek s csak a babona gondolja, hogy azok. A tropikus égbajlat alatt sem gyakori a mérges béka. De Kolumbiában a chocho-indiánok ismernek egy neaará nevű karsú, hosszú, élénk citromsárga hátú, barnás lábú és ugyanolyan színű hátsó testű békát, mely a hűvösebb vidékeken 1500–2000 méter magasban a bokrok között tartózkodik s rendkívül mérges. Az indiánok is nagy óvatossággal fogják, szabad kézzel nem szabad hozzányulni, hanem lombokkal vagy levelekkel borítják be előbb. Az elfogott állatot bambuszcsőbe teszik s megérkezve a táborba, nyárásra huzzák s izzó szén fölött forgatják. Az állat bőre erre földagad s bizonyos idő múlva szétreped és sárgás folyadék ömlik ki belőle, melyet az indiánok rögtön felhasználnak arra, hogy a nyilak hegyét bele mártsák. Mondják, bár alig hihető, hogy a béka e kegyetlen kintatás után sem pusztul el mindig s idővel jól összeeszedi magát. Ha nagyobb mennyiségű mérget akarnak előállítani, több békát használnak fel s a kiizzadt mérget késsel egy kis agyagedénybe kenik, hol az megszárad s később is felhasználható. A méreg rendkívül erős s ezért a nyilakat nem hordják szabadon, hanem az övhöz erősített bambuszokban. Ha a chocho indián ily mérges fegyverrel véletlenül megsebesíti magát, egész biztosan felöle, hogy meg kell halnia. Kiegyetért, lovágásra s más sebészeti műtétre nem is gondol, közönyösen lefekszik s néhány percz múlva halott. A madarat meg a régi méreg is megöli. Kezdetben reszket a szegény pára s nehezen

ÉLELMISZEREKET

legújtanysá-
ban szállít :::

Szállítja az összes

BECK LAPOT és FIA és WEISZ NORBERT czög
BUDAPEST, II., SZÉNA-TÉR 1. SZÁM.

Részletes felvilágosítást készséggel nyújtunk.

lélegzik, csőréből nedvesség foly ki a 3—4. percz mulva vége van. Az őzet 10, a jaguárt 20 percz alatt végezi ki e méreg.

Nagyon valószínű, hogy ily mérgeket a mi őseink nem használtak. Európában ily rettenetes mérgek nincsenek s csak ujabban mesterséggel fedeztek fel egy párt, például a cziánkálit.

KÉPEINKHEZ.

A kissármási gázkut.

Még ma is él a nép körében az a babonás hiedelem, hogy az ingoványos talajból éjnek idején felvillanó tüzek túlvilági rejtehek lángjai, a melyek romlásba csalják a földi embert. Sokszor megjjeszthette ez az úgynevezett lidérezfény a kissármásiakat is; sőt még most is fel tőle a tudatlan oláh pásztor, pedig lánczra verte már a tudomány ezt a rojtélyesen csodás elemet. hogy fűtsön, világítson és gépeket hajtsön vele. De azért a kissármásiak és a környékbeli hozzájuk hasonlók még ma is azt hiszik, hogy a draku szellem nyitkozik meg az elzáró szelepek daczára is erőszakosan föltörő földgáz félelmet gerjesztő sívításában és fűrészelés hangjához hasonló sziszegésében.

Kissármás Erdélyben Kolozs megyében fekvő néhány házból álló kis falucska. Szelid hajlástú dombos vidékén egyik völgyben van a képeink egyikén is látható gázkut, melyet véletlenül nyitott meg a természet kincsei után kutató emberi kéz. A magyar kormány intézkedése folytán ugyanis kálisó keresés czéljából furásokat eszközöltek itt s a közben tört ki a furás nyomán a földgáz. Intézkedtek mindjárt és a mennyire lehetett elzárták a furás nyomát erős vasgépezzel, melynek védelmére egy deszkabódét építettek.

Nem nagy terület ez a gáztartalmu föld és igazán

Égési kísérlet a gázzal.

osoda, hogy már régebben fel nem felezték, mert furás nélkül is egyre hngyborékol fel, sőt egyes helyeken szökőkúthoz hasonló sugárban tör elő a földből a gáz, ha a gépczettel teljesen elzárják. Az elzáró szelepek megnyitása mellett pedig oly erővel tör elő, hogy az elébe tartott jókora darab vitorlavásznat pohelyként sodorta magával az elötörő gázsugár, sőt az elzáró gépezet tetejéről a gázvonalba bedobott zsák homokot is polyvaként szórta szét a kítörés.

Óriási értékű kincs ez a lelet, csak az kár, hogy a gyártelepekkel bíró és a gázt világitási czélokra is igénybevevő nagvobh városoktól távol esik s így óriási költségbe kerül már maga az elvezetéshez szükséges esőhálózat lerakása is. Pedig bizonyos, hogy egynehány gázgyárat teljesen feleslegessé tenne ez a föld mélyéből talán teljesen kifogyhatatlan mennyiségben onként elötörő gázanyag. A napokban Budapest székesfőváros bizottsága is megtekintette a gázkutat, abbéli czélzattal, hogy a gáznak a fővárosba való elvezetésére nézve tájékoztatást nyerhessenek.

E kirándulás alkalmából készütek a gázkut és környékéről való képfelvételek, melyeket a jelen számunkban bemutatunk.

HIREK.

Adományok. A létesítendő csendőrségi internátus javára ujabban a következő adományok folytak be: az ajkai köszénbánya gondnokasága 25, Schuller Ádám ny. csendőr Soltvadkertről 2, Tóth Kálmán őrsvezető 1, büntetőtörvénykönyvekért a III. számú csendőrkerület-től 4 kor. Az eddig befolyt adományok 21,939 korona 66 fillért eredményoztek.

Altiszti vizsga Nagyváradon. A nagyváradai továbbképző és altisztiiskola mostani altiszti tanfolyamainak záróvizsgája altorjai *Altorjay* Luce tábor-

A kissármási gázkut. — A kítörülő gáz sodró erejének bemutatása.

nök, csendőrségi felügyelő elnöklete alatt, márczius 30-án d. e. 9 órakor veszi kezdetét. A következő altiszti tanfolyam, 40 hallgatóval, április 2-án fogja kezdetét venni.

Ellenszegülések. Soós János csendőr cz. őrsvezető és Sari György próbacsendőrből állott torontálvásárhelyi őrsbeli járőr márczius 13-án Torontálvásárhelyen Schein Milán ellenszegülő kóborczigányval szemben, annak könnyű sérülésével végződő szuronyfegyvert használt. — **Béri Lajos** szolgálatban álló csendőr, márczius 15-én este nyolcz órakor a fehérmegyei Aba községben Szakalics István nagykanizsai illetőségű csavargóval szemben, ellenszegülés következtében kardot használva és azt súlyosan megsebesítette.

Egy őrizetbe vett egyén birtelen elhalálózása. Rákóczi Alajos és Horváth József csendőrökből állott korponai őrsbeli járőr. Valach János csábrágsomosi lakost márczius 15-én gyujtogatás miatt őrizetbe vette s minthogy Valach betegnek látszott, orvosi megvizsgálata végett Korponára kísérte, hol Valach az orvos lakásán meghalt. A halál okának megállapítása czéljából, a hulla boncolása és annak eredményéhez képest a szükséges további teendők iránti intézkedés a pozsonyi csendőrkerületi parancsnokság részéről megtéetett.

Kérelem. Jakab László őrsvezető II. altiszt, ki a sármegyei Lemes községben állomások. kéri Jónás Mihály őrsvezetőt, ki a IV. számú csendőrkerületől a VIII. számú csendőrkerülethez helyeztetett át, hogy jelenlegi állomáshelyét fontos okból kifolyólag vele közölni sziveskedjék.

KÜLÖNFÉLÉK.

A méh szorgalmáról. Ismeretes ugyan a méh szorgalma, de hogy mennyi fáradsággal jár egy kiló méznek az összegyűjtése, azt csak Wilson kutatásából tudjuk meg, a ki egy méh szorgalmával vizsgálta meg az egyes virágok czukortartalmát, a melyet a méh nektárrá változtat. Wilson úgy találta, hogy a lóberének 125 virágfeje egy gramm czukrot tartalmaz, hogy tehát egy kilót nyerhessenek, a méhek kénytelenek 125,000 virágfejet felkeresni. Mintán a lóhere virágfeje mintegy hatvan virágból áll, úgy az összes kiszivandó virágkelyhek száma 7,500,000. Mintán a méz 75 részben tiszta czukorból áll, a méhek egy kiló méz előállításához keressen át százmillióh százezer virágot kell felkeresnie. Régente azt hitték, hogy a méh a mézben a legjobb és leggyógyítóbb növénynedveket hordja össze, a miért a vágyszekes nagymennyiségű mézet lepároltak, hogy a növények quintessenciáját nyerjék belőle. Aranyfüsttel vegyítve «Anrum potabile» (iható arany) volt a neve.

A világ legdrágább városa. Egy elsőrendű angol utazgató annak a bizonyítására, hogy New-York a legdrágább város az egész világon, felsorol egy csomó számadatot, a melyek árakat képviselik és az úgynevezett népvendéglők étlapjain szerepelnek. Ezek a vendéglők nem szabad népkonyhákat érteni, sem olyan korcsmákat, a hová a munkásság jár, hanem a mi jobb éttermeknek megfelelő vendéglőket. Az ilyen vendéglőkben öt koronát is elkérnek egy közönséges marbasültért. Egy adag birkasültért három koronát kell fizetni. A kacsapecsenyének négy korona, egy fél

sült csirkének öt korona az ára. A burgonyáért külön annyit számitanak, a mennyiért másutt egészen jól meg ebédelhetni. Nem sokkal olcsóbb a sajt sem. Képzeltető, hogy ilyen körülmények között mennyibe kerülne a vendéglőknek adagonként öt-hat korona közt váltakozik az ára, a kappansültet nem vesztegetik ki. lenez koronán alul és a nálunk harmincz krajczárért kapható karfiolnak három korona az ára. A szállók teázó termeiben két korona egy csésze tea, de minden nélkül. Süteménnyel kétszer vagy háromszor annyiba is belekerül. A gyümölcs ára adagonként két és nyolcz korona kézt váltakozik. Egy darab alma vagy körte már egész adagnak számít. A borokról jobb nem is beszélni. Egy üveg közönséges piros borért, a melynek a származása sötét titok, hidegvérűen elkérnek tizenkét koronát. Hogy így aztán egy pohár sörért két korona ötven fillért kell fizetni, az fel sem tűnhet, mint a hogy csakugyan nem is tűnik fel.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kézzel írtat vissza nem ad, levélbea pedig csak igen kivételes oyesetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyegeket ne küldjenek. Szolgálattal kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű. Szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdést előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérlelőzködéseknek eleje vétessék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

II. O. Miért szerelünk le mi csendőrök? című közleményét — sajnálatunkra — nem közölhetjük. Eszméit jól veti papírra s mondat szerkezete értelmea gondolkodásra vall. De, s ez a de akasztja meg cikkének közölhetését. Panaszkodni e földön minden embernek van joga s oka; s ha a panasz jogos, annak megvan nálunk a maga utja és módja, s hol az bizonyára méltányos elintézését nyor. — A mi színdarabját illeti, a sikernek ösztönös s elsőszóban mi örülnék leginkább; de éppen a siker érdekében ajánljuk, hogy ön adja azt be illetékos helyen. Így az önről is, ránk is értékesebb leend. A mi végül a rokonságot illeti, vigasztalódjunk; nem pusztán a magas állás tesz boldogot s főleg megelégedetté; sokkal inkább a jól teljesített kötelesség megnyugtató érzete.

222. A korcsma az italméréssel foglalkozó egyének oly üzlethelyisége, a mely a btkv. 330. és 332. §-ainak védelme alatt áll; tehát a korcsma is lehet magánlaksértés tárgya. Ezenfelül a keresmatulajdonos — jelen esetben a keresztyáni szocialista egyesület — ezt az üzlethelyiséget a vándor színesztársaság igazgatójának használatra azzal adta át, hogy az ott — belépti díj szedése mellett színelőadást tartson. Ezek szerint tehát az a ki a színesztársaság üzlethelyiségéből sem kimenni, sem belépti díjat fizetni nem hajlandó, hanem abban az üzlethelyiséggel rendelkezőnek (jelen esetben a színesztársasulat igazgatója, vagy az egyesület elnöke) akarata ellenére benommarad; a btkv. 332. §-a szerint mindössen magánlaksértést követi el és eltávolítására az üzlethelyiséggel rendelkezők a járőr támogatását igénybe vehetik.

AZ ERŐSÍTETT

CAPCINE (PAPRIKA) KENŐCS

Az ár és 45 ft. postaköltség beklüldése után vagy utánvétel küldve

Szenthe Lajos gyógysz.
Budapest, Damjanich-utca 2.

Ez az ár csak akkor érvényes, ha a megrendelésben a 45 ft. postaköltséget is megjelöli. Valódi csak olyan kapható, mely a 45 ft. postaköltséget is tartalmazza. Kie. távol 1 K., nagy távol 2 K.

A Besugó fontossága és a helyszíni szemle pontos megtartása című czikke nem közölhető; annál kevésbbé, mert ön maga is olyan titokzatoosággal írta meg, mintha azt akarná, hogy abból senki semmit ne tanulhasson.

K. M. 1. Szolgálati jelre igénye még nincs. 2. Még nincs róla szó.

Avasvidéki Őrs. Jelzett — korlátolt — kedvezménynek a csendőr altisztekre leendő kiterjesztése most van folyamatban.

M. J. Hatósági közeg.

Tátra. Nincs reá igénye.

75548. III. tisztelettel értesítjük, hogy szolgálati ügyekben felvilágosítást nem adunk.

O. J. csendőr Orsova. Ha csak egy nappal szakítja is meg szolgálati idejét, már nem számíttatik be előző szolgálatára.

100. Mindennemű jelentkezést az őrsirodában kell teljesíteni. Ha az őrsparancsnok nincs jelen, akkor a helyettesnél jelentkeznek.

A kissármási gázkút. — A gáz a kút elzárásakor kibuggyyan a földből.

Felvidéki csendőr. Adatok hiányában nem tudhatjuk.

Dékánfalvi Őrs. Lehet lopás, de lehet tulajdon elleni kihágás is. A körülményektől függ.

100. Olvasa el lapunk 1909. évi 26. számában kérdését illetőleg közölteket. 2. Schol sincs előírva.

48. 1. A kérvény 1 koronás, a mellékletek 30 filléres okmánybélyeggel látandók el. 2. Kérjen különben prospektust az illető intézet igazgatóságától, ingyen adják. 3. Magától értetődik.

KXXIX. Azt hiszszük meg fogja kapni.

P. P. őrsz. Nagygáj. Attól függ, hogy milyen értelemben tárgyalták a nemzetiség fogalmát, mert nemzet és nemzetiség között jogilag különbség van.

7777. 1. Ha megfizette, nem lesz baja. 2. Azért aligha ntasítják vissza.

G. őrmester Sárköz. Vonatkozó rendeletnek a csendőrségre leendő kiterjesztése folyamatban van.

Grammofon Ujság

czimmal most jelent meg az első magyar grammofon szaklap. Akik czimüket a kiadóhivatalba (Budapest 155 Himzö-utca 5. szám) bejelentik, fél évig ingyen kapják ezt a pompás illusztrált érdekes ujságot.

41

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közöshadsereg szerződő szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbörből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény melletti szállítását. " " "

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

Különítmény felállítás.

A m. kir. I. számú csendőrkerület tordai szárnyának területén Alsódetrehan községben 1911 márczius 10-én egy öt főből álló különítmény állított fel.

Őrsök lovasítása:

A m. kir. II. számú csendőrkerület területén, a szentesi szárny csanyleleki, továbbá a nagybecskereki szárny begaszentgyörgyi és kiszombori gyalogörsei, 1911 márczius 1-ével lovasítottak.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ó császári és apostoli királyi Felseje 1911. évi márczius hó 7-én Bécsben ke t legfelsőbb elhatározásával: sáromberki Ziegler Károly vezérőrnagynak, a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjének, jelenlegi szolgálati állása alól saját kérelmére való felmentését és létszám felett való vezetését legkegyelmesebben elrendelni, továbbá

altorjai Altorjay Imre vezérőrnagyot, a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelő-helyettesét ezen csendőrség felügyelőjévé;

postupici Koszka Pál ezredest, a pozsonyi V. számú csendőrkerület parancsnokát, a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelő-helyettesévé;

Körner Károly alezredest, a honvédelmi ministerium 16. osztályának vezetőjét ezen szolgálati alkalmazása alóli felmentése és létszám felett való vezetésének beszüntetése mellett a pozsonyi V. számú csendőrkerület parancsnokává;

bessenyei László Albert ezredest, a brassói VII. számú csendőrkerület parancsnokát, kerületénél létszám felett való vezetés mellett a honvédelmi ministerium 16. osztályának vezetőjévé;

csikszentimrei Csató Ferencz pozsonyi V. számú csendőrkerületbeli alezredest, a székesfehérvári VI. számú csendőrkerület parancsnokáit legkegyelmesebben kinevezni, egyben legkegyelmesebben elrendelni néltöltött, hogy:

Várady Ede alezredest, a székesfehérvári VI. számú csendőrkerület — és a nagyvárad csendőrtovábbképző és állású iskola parancsnoka, ezen utóbbi szolgálati alkalmazásában való megbírást mellett kerületi parancsnoki minőségben a brassói VII. számú csendőrkerülethez áthelyeztetsek és

feljebbnyai Bámyay Albert alezredest, a kolozsvári I. számú csendőrkerület parancsnokhelyettese a brassói VII. számú csendőrkerületi parancsnokság ideiglenes vezetésével megbízassék.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi minister ur által:

Körner Károly alezredest, a honvédelmi ministeriumban osztályvezetői minőségben több évben át teljesített szolgálataiért.

A m. kir. V. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Gajdos Vendel csendőr, egy veszélyes gonosztevő közrekerítése végett megejtett hosszas és fárasztó nyomozás során teljesített kiváló szolgálataiért.

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Törzsök Pál, Marton Antal, Rosenauer Péter, Borsányi István törzsořmesterek és Kocsis József I. századi szárnybeli ez. őrmester, az 1910. évben lezajlott országgyűlési képviselőválasztási mozgalmak alkalmával, az irodai szolgálatban nagy buzgalommal, pontossággal és odaadással teljesített kiváló szolgálataiért.

Szautner János járásőrmester, a legénységi létszám kiegészítése körül 1910. évben a jelentkezők szorgalmas gyűjtése által kifejtett eredményes működéséért.

Biró Imre ez. őrmester, a mohácsi közgazdasági bank és az ugyanottani takarékpénztár kárára 1909. és 1910. évben elkövetett 2920 korona kárértékű csalás tettesei-nek nagy körültekintéssel, kitartással és fáradságot nem ismerő leleményes nyomozással történt kiderítése és az igazságszolgáltatás kezébe juttatásáért.

Csiszár István ez. őrsvezető, egy veszélyes, többrendbeli betöréses lopást elkövetett kóbor cigánybanda tagjainak nagy buzgalommal, hosszas és fárasztó nyomozással történt elfogásáért.

Pandur Ferencz csendőr, mert egy nagyobb mérvű betöréses lopást elkövetett veszélyes kóbor cigánybanda főezinkosát nagy óvatossággal megközelítve, azt a végkimerülésig folytatott hajszá után alkalmazott eredményes löfgyverhasználatnál ártalmatlanná tette, s mivel a betörésből származó bűnjelek nagyrészt kézrekerítette.

Vinczeu Lajos ez. őrmester, mert a Farkas József nagybakónaki lakos sérelmére 1910. évi június hó 20-án elkövetett szándékos emberölés tettesét nagy buzgalommal és körültekintéssel vezetett 142 órai fáradsággal nyomozással kiderítette és az igazságszolgáltatás kezébe juttatta.

Elismerésben részesítették:

Hozai Samu honvédelmi minister ur Önagyméltósága, mint országgyűlési képviselőjelölt által az 1911. évi február hó 21-én Losonczon megtartott programbeszéd alkalmából, Varga Gusztáv százados, halassagyarmati szárnyparancsnok parancsnoksága alatt összpontosítva volt legénységnek, névszerint: Szabó Lajos és Tábornszky István járásőrmestereknek, Gottgeisel György, Szolcsánszky Antal, Pekete Lajos és Mihály Janos ez. őrmestereknek, Adamik Gáspár, Futák Bertalan, Pálmai Ferencz, Ujjál József, Szücs Sándor, Görcs László ez. őrsvezetőknek, Zemanovics György, Viktorin Mihály, Szatmári Sándor, Korójan Sándor, Huszka József, Szatkovics József, Bondor Zsigmond, Mátó Ferencz, Homor György, Balogh Gyula csendőr ez. őrsvezetőknek, Balogh Károly, Szabó Ferencz, Sánta Lajos, Paulik János, Kárpáti János, Foltinovics Mihály, Tóth János II., Turesányi János, Molnár József, Herczeg János, Akucs Sándor, Chudiványi Ferencz, Pagács József, Ignáth András, Deák István, Kubriczki Mihály, Simon József, Kőezöl Zsigmond, Mihalik Béla, Németh Mihály, Pollyák Máté, Vasi István és Vida Pál csendőröknek, valamint Bodányi Kálmán próbacsendőrnek, a teljesített nehéz szolgálat és szép rendért teljes elismerését és köszönetét fejezte ki.

Schwáb József műőrás és ékszerész
Szabadka, Fő-tér. ::

A m. kir. csendőrség szives figyelmébe! Az a csendőr, aki órát, ékszeri akarat vásárolni, úgy késszpenz mint részletre, forduljon olyan cseghez, amely rövid 1—2 év alatt kiűrlőleg csak a csendőrségtől 120 elismerő levelben részesült, ezen elismerést csak azért értik el, mivel a saját kezűl szabályzott óra egy hó alatt legfeljebb csak 5 perczet különbözhet. Kerem sziveskedjenek mintákat kérni. A mintáknak ára 8 koronától feljebb. — 4)

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Hegedűs János II. cz. őrsvezető, a legénységi létszám kiegészítése körül 1910. évben a jelentkezők szorgalmas gyűjtése által kifejtett eredményes működéséért.

Kecskés Sándor csendőr cz. őrsvezető, egy veszélyes, több rendbeli betöréses lopást elkövetett kóbor cigánybanda tagjainak hosszas és fárasztó nyomozással történt elfogása alkalmával tanusított eredményes közreműködéséért.

Kardos József I. és Boncz János csendőrök, egy nagyobb mérvű betöréses lopást elkövetett veszélyes kóbor cigánybanda főzinkosának elfogása és a bűnjelek megszerzése körül kifejtett eredményes közreműködésükért.

Pénzbeli megjutalmazás.

A m. kir. belügyminister ur folyó évi február hó 10-én kelt 13.664/V-b. számú rendeletével, az V. sz. csendőrkerület állományába tartozó Palatinusz János járásőrmesternek, továbbá Végh Pál cz. őrmesternek, Strete Demeter cz. őrsvezetőnek és Gajdos Vendel csendőrnek, egy veszélyes gonosztevő kézrekerítése körül kifejtett kiváló tevékenységükért. — a járásőrmesternek 300 korona, — utóbbi háromnak pedig 200—200 korona pénzzutalmat adományozott.

Kineveztetett:

1911 márczius 1-ével:

Véghelyi Gyula, V. számú csendőrkerületbeli hadapród, zászlóssá.

Áthelyeztettek:

1911 márczius 16-ával:

Mészáros János járásőrmester, a IV. számú csendőrkerulettől, a VI. számú csendőrkerülethez és

Kupez G. Márton járásőrmester, a VIII. számú csendőrkerulettől, a IV. számú csendőrkerülethez.

Nyugállományba helyeztetik:

1911 április 1-ével:

Szinicz Ferencz m. kir. VIII. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfőlkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Muraszombat.

Előléptettek:

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában

1911 márczius 1-ével:

Koródi István, Bálint Dénes és Kovács István V. cz. őrsvezetők, *őrsvezetőkké*; továbbá

az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Karacs Sándor, Hunyi József és Szabó Ambrus csendőrök, végül

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Béres János, László Ferencz, Pap Demeter, Bordás András, Horváth Márton és Mucsi Sámuel csendőrök, *csendőr cz. őrsvezetőkké*.

Házasságra léptek:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Prileszky Gyula őrmester, Pflum Annuskával, 1911 február 18-án, Nagytétényben.

Gál Péter cz. őrsvezető, özv. Kalcsik Dezsőné, szül. Tirpák Margit Erzsébettel, 1911 február 5-én, Péczelen.

PÁLYÁZATOK.

Egy irtóki állás a nyiregyházi kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 560 korona. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a nyiregyházi kir. törvényszék elnökéhez 1911 évi ápr. hó 14-ig.

Egy irtóki állás az csornai királyi járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 400 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a soproni kir. törvényszék elnökéhez 1911 ápr. 14-ig.

GRAMMOFONOK

Lemezek és alkatrészek rendkívül olcsó áron. — Árjegyzéket ingyen és bementve küld

DÉRY EDE

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, endkivü olcsó árak teljes jótállással. Csekély havi részletfizetésre. gramofon, kerékpár és varrógép nagy raktár =

SZEGED.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára.

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

A kiadásunkban megjelent Csendőrségi Lexikonból a készlet fogytán van, ajánljuk azok megszerzését 5 korona bolti ár helyett 4 korona árban, amíg a készlet teljesen ki nem fogy.

Kockázat kizárva! Nemteljeskörű a pénz vissza! Pontos és gyors kizsgálás!
UJDONSÁG! UJDONSÁG!

Rendkívül czélszerű radioaktív

ZSEBÓRA!

A világ legnagyobb találmányának zseniális kibeszálása.

Fekete acél tokban 18 K, ébresztő szerk. 24 K.

A számlap és a mutatók éjjel soha meg nem szűnő radium által előidézett fényvel tündökölnék. — 23

Schönwald Imre Pécs

hazánk első és legnagyobb óra, ékszer, látszer és iparművészeti tárgyak telepe.

INGYEN adok minden rendeléshez egy kitűnő töltő-tollat. —

Alkalmi ajándékok.

Gyári csodótombomból vett mindenféle zsebrák rendkívül olcsó áron kaphatók

órásmesternél

Fischer Elek
: Trencsénteplicz.

Bookopf patent nickel zsebrák K 4 —. Kék zománczozott lapos gwallér óra 9—10 K. Fekete zománczozott női óra 6—7 K. Ezüst női óra 10—12 K. Ébresztő órák 2—30 K. Árjegyzék bérmentve. Mintaküldeményt bérmentve szállítok. — A nálam vett árak pontosan kipróbálva vannak. 23

Csodákban nem hiszek

s a nagyhangu reklámokra nem sokat adok — írja egy vidéki postamester — de az önnél kapható

Dr. Keleti gyomorerősítő porral

annyira meg vagyok elégedve, hogy azt bárkinek is ajánlom, kik a gyomortól eredő bántalmaktól gyorsan szabadulni akarnak. Ezen kipróbált és kitűnőnek bevált s számos levéllel megdicséért gyomor-por teljesen ártalmatlan diätetikus szer s így bárki is bátran használhatja. — A gyomrot erősíti, az étvágyat elősegíti, a gyomor és bél bántalmaitól eredő bajok gyorsan segít. — Makacsabb esetekben gyorsabb és biztosabb a hatás, ha a Kristály-balzsammal együtt használjuk, mely üvegenként 40 fillér, 1 és 2 K árban kapható. A gyomorerősítő por ára egy nagy doboznak postán bérmentve küldve 3 K, mely a Kristály-balzsammal együtt küldhető.

Kapható egyedül csak:

Körmendy Sándor gyógytárában

Hódmezővásárhely, Kossuth-tér.

A fenti címre ügyeljünk!

Szingazdag természeti leírások!

Makay Béla

Hegyen-Völgyön

Természeti és vadászképek

Szerző ezen újabb könyve méltán sorakozik azelőbbihez. Helyet, költői lendület van minden leírásában, rajongó szeretet a szabadság: a természet iránt.

Ára 6 korona.

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nél Budapest, Andrásy-út 21 és minden könyvkereskedésben.

Hirdetések felvételnek a Csendőrségi Lapok kiadóhivatalában, Budapestben, IV., Egyetem-u. 4.

A Franklin-Társulat kiadásában megjelent:

BŰN és BŰNHÖDÉS

A büntető-törvénykönyv példákban.

Írta K. Nagy Sándor.

Második kiadás.

Ára 2 kor. 40 fill.

Kapható: LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nél, Budapest, VI., Andrásy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

KITŰNŐ GRAMMOFON

5 kétoldalu lemezzel 150 K, fizethető havi 8 koronás részletekben.

FIGYELMEZTETÉS: Csak jó minőségű grammofoon felel meg czéljának.

Lemezek, javítások, becszerelés jutányosan, kedvező feltételek mellett.

GAERTNER GÁBOR

Budapest, IX., Bakács-tér 4.

Gyomorfájdalmakat enyhít!

Köptető hatás mutatkozik gyomorgöres, gyomorfégés, gyomorhurut, köhika, esomór, étvágytalanság, böfögés, felfúvadás, rosszullet, kimerültség, hányinger, kellemetlen szájíz, oldalszurás, láz és migrén stb. hasonló bajnál, ha

"NOVICUM"

székelyhavasi gyomorkeserő honiszort használja.

Készíti Kárpáti József Arkos-Szepeiszentgyörgy

Egy nagy üveg ára 2 korona, egy közép üveg 1 kor. 20 fillér és egy kis üveg 80 fillér.

Postán legkevesebbet küld 3 nagy, 5 közép, vagy 10 kis üveget, 6 korona utánvét mellett a készítő, vagy a Magyarországi főraktár

BALLA SÁNDOR (Hunnia) gyógyszer-tára Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 56. sz.

A FRANKLIN KÉZI LEXIKONA

ELSŐ KÖTET
A-GÁTVIZŐS
41
KÉPES-TÁBLA

A három kötetből álló teljes mű ára 54 korona. Az 1. kötet megjelent.

A II. és III. kötet rövid időközökben fog megjelenni.

Kapható minden könyvkereskedésben.